

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobců: **a) K. Č., b) F. H., c) J. U.**, všichni zastoupeni JUDr. Přemyslem Krausem, advokátem se sídlem Revoluční 1, Praha 1, proti žalovanému: **Krajský úřad kraje Vysočina**, se sídlem Žižkova 57, Jihlava, v řízení o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 30. 11. 2011, č. j. 30 Ca 188/2006 - 95,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Stěžovatelům **s e v r a c í** z účtu Nejvyššího správního soudu zaplacené soudní poplatky ve výši 15.000 Kč k rukám jejich zástupce.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobci (dále „stěžovatelé“) podali v zákonné lhůtě kasační stížnost, kterou brojí proti shora označenému rozsudku krajského soudu, jímž byla zamítnuta jejich žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 7. 2006, č. j. KUJI 55846/2006. Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání stěžovatelů a dalších osob a potvrdil rozhodnutí stavebního odboru Městského úřadu Žďár nad Sázavou, stavební odbor (dále jen „stavební úřad“) ze dne 19. 4. 2006, č. j. SÚ/267/05/Ka-StPo, jímž byla povolena stavba „Přístavba administrativní a montážně výrobní budovy a stavební úpravy stávající budovy atx – technická kancelář pro komplexní automatizaci, s. r. o., Nová 486/32, 591 02 Žďár nad Sázavou 2 za účelem rozšíření a dostavby areálu společnosti, včetně napojení budovy na síť technického vybavení a na komunikace, zpevněných ploch pro parkoviště a pro přístup a příjezd k budově, přeložky vedení NN, přístřešku pro kola a motocykly, sadových úprav a dočasné stavby zařízení staveniště“ na blíže specifikovaných pozemcích (dále jen „stavba“).

[2] Nejvyššímu správnímu soudu je tato věc předložena již podruhé. Poprvé se jí zabýval v rozsudku ze dne 30. 6. 2009, č. j. 2 As 25/2009 – 63, kterým zrušil rozsudek krajského soudu v této věci ze dne 22. 12. 2008, č. j. 30 Ca 188/2006 - 31, a to pro nepřezkoumatelnost ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), spočívající v nedostatku skutkových zjištění. Zároveň zdejší soud uložil krajskému soudu, aby v rámci nařízeného jednání provedl dokazování a na základě toho zhodnotil, zda skutečnost, že účastníkům řízení bylo upřeno právo vyjádřit

se k jednotlivým podkladům, znamenala natolik podstatné porušení zákona, že mohlo dojít k nezákonnému rozhodnutí o věci samé.

[3] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil, zda jsou splněny podmínky přípustnosti kasační stížnosti, a shledal, že tomu tak není. Jedním z důvodů nepřipustnosti kasační stížnosti je totiž i opakované podání kasační stížnosti v téže věci, jak vyplývá z § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s.:

„(3) Kasační stížnost je dále nepřipustná proti rozhodnutí,

a) jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu,...“

[4] V daném případě je splněna hypotéza této normy, neboť krajský soud vydal svůj nyní napadený zamítavý rozsudek ze dne 30. 11. 2011 poté, co jeho předchozí zrušující rozsudek v téže věci byl zrušen rozsudkem zdejšího soudu ze dne 30. 6. 2009, č. j. 2 As 25/2009 – 63. Stěžovatelé také svou kasační stížnost nepostavili na tvrzení, že by se krajský soud neřídil závazným právním názorem vysloveným v rozsudku zdejšího soudu ze dne 30. 6. 2009, takže přípustnost kasační stížnosti v tomto případě nezakládá ani výjimka obsažená v části za středníkem citovaného ustanovení.

[5] Judikatura zdejšího soudu nicméně dovodila, že má být kasační stížnost přípustná i v některých případech, které citované ustanovení konkrétně neuvádí, ale implicitně obsahuje. Judikatura k této otázce byla zásadně sjednocena v usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2011, č. j. 1 As 79/2009 - 165 (publ. pod č. 2365/2011 Sb. NSS), kde rozšířený senát uvedl: *„Ze zájmu opakované kasační stížnosti judikatura Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu dovodila nad rámec doslovného znění § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. výjimky, jejichž respektování znamená dodržení smyslu a účelu rozhodování Nejvyššího správního soudu. Dospěla ke závěru, že toto ustanovení nelze vztáhnout zejména na případy, kdy Nejvyšší správní soud vytýká nižšímu správnímu soudu procesní pochybení nebo nedostatečně zjištěný skutkový stav, případně nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí. Odmítnutí kasační stížnosti za tohoto procesního stavu by znamenalo odmítnutí věcného přezkumu rozhodnutí z pohledu aplikace hmotného práva. I tyto výjimky je nutno vnímat v kontextu citovaného ustanovení, tedy tak, že námitky opakované kasační stížnosti se musí pohybovat v rámci již vysloveného právního názoru či pokynu, tj. v mezích závěrů Nejvyššího správního soudu, které v dané věci vyslovil, anebo musí směřovat k právní otázce v první kasační stížnosti neřešené proto, že – zejména pro vadný procesní postup nebo vadu obsahu rozhodnutí krajského soudu – řešena být nemohla. Pokud by se ovšem mimo tyto výjimky připustil stav, že v opakovaných kasačních stížnostech účastníci mohou měnit jejich rozsah a důvody mimo rámec předchozího závazného právního názoru či pokynu, zákaz opakovaného projednání věci kasačním soudem by se tím popřel.“*

[6] V nyní posuzovaném případě rozhoduje Nejvyšší správní soud za situace, kdy předchozí rozsudek krajského soudu zrušil ke kasační stížnosti žalovaného. Důvodem zrušení ovšem byla nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., takže v souladu s výše citovaným právním názorem rozšířeného senátu zbývá ještě možnost, že by i další kasační stížnost v téže věci mohla být přípustná, byť není založena na tvrzeném nerespektování právního názoru vysloveného Nejvyšším správním soudem v jeho předchozím rozsudku, a to tehdy, pokud by stěžovatelé opřeli tuto druhou kasační stížnost o námitky, které nemohli uplatnit v předchozím řízení. Jak rozšířený senát uvedl v právě citovaném usnesení: *„Posouzení toho, které námitky mohl stěžovatel uplatnit v první kasační stížnosti a o kterých námitkách mohl rozhodnout kasační soud již v prvním řízení, bude záviset na konkrétních okolnostech případu.“*

[7] Stěžovatelé v kasační stížnosti polemizují s tvrzením krajského soudu, že podklady doplněné pro účely stavebního řízení pro ně nejsou zásadní, neboť nevyvolaly změnu projektové dokumentace či zásah do věcného řešení stavby; ostatně stěžovatelé k těmto podkladům neuplatnili žádné námitky ani v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí o povolení stavby ze dne 19. 4. 2006. Proti tomu stěžovatelé v kasační stížnosti namítají, že předmětná stavba

se nachází v bezprostředním sousedství jejich nemovitostí, takže možnost vyjádřit se k podkladům týkajícím se inženýrských sítí a k podmínkám užívání místních komunikací je pro ně ve skutečnosti naprosto zásadní. Navíc neměli možnost vyjádřit se k dodatku č. III. ke zpracovanému požárně bezpečnostnímu řešení schodišťových ramen při osazení plošiny pro imobilní, přičemž tento dodatek byl stavebnímu úřadu dodán až den před vydáním samotného stavebního povolení, nebyl tedy pochopitelně uveden ve veřejné vyhlášce o pokračování v řízení a stěžovatelé se k němu tedy nemohli vyjádřit, ba nebyli o jeho existenci ani informováni. Řešení protipožární ochrany přitom není pro stěžovatele nevýznamné, neboť se v blízkosti předmětné stavby nachází jejich majetek. Stěžovatelé brojí proti závěru krajského soudu, že tyto podklady nejsou zásadní, neboť to by podle nich ad absurdum mohlo znamenat, že by se tyto podklady vlastně vůbec nemusely zveřejňovat a být předmětem řízení. Nepodstatnost podkladů přitom nelze vyvozovat z toho, že k těmto podkladům neuplatnili žádné námitky v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí, ani v žalobě. Předmětem těchto jejich opravných prostředků totiž bylo pouze procesní pochybení správního orgánu.

[8] Dále stěžovatelé opakují, že správní orgány hrubě porušily jejich procesní práva, když byli od počátku stavění do podřízené pozice arogantním vrchnostenským vystupováním státní správy, které vyvrcholilo tím, že jim stavební úřad stanovil lhůtu k vyjádření v den, kdy jim doručil samotné podklady k vyjádření. Takový postup rozporný se základními principy správního řízení nelze posvěcovat rozhodnutím orgánu soudní moci, který schválil arogantní a přezíravý přístup k občanským právům. Zároveň stěžovatelé vytýkají krajskému soudu, že se důkladně nezabýval jednotlivými podklady a dostatečně neposoudil dopad toho, že jim nebylo umožněno vyjádřit se, na jejich práva.

[9] Nejvyššímu správnímu soudu nezbývá než konstatovat, že svou kasační stížností stěžovatelé zůstávají plně v rámci otázky, která již byla plně vyřešena v předchozím rozsudku zdejšího soudu v tomto řízení, tedy otázky, zda při soudním přezkumu napadených správních rozhodnutí má být posuzována pouze zákonnost jednání správních orgánů, nebo také intenzita porušení zákonnosti a jeho vliv na práva a povinnosti dotčených subjektů. Zdejší soud se ve svém předchozím rozsudku v této věci ze dne 30. 6. 2009 jednoznačně přiklonil k druhému z uváděných řešení, stěžovatelé ovšem s touto odpovědí v druhé polovině kasační stížnosti opět nepřímou polemizují, když tvrdí, že už samo porušení jejich procesních práv automaticky vyvolává takovou protizákonnost, pro niž mělo být napadené správní řízení zrušeno. Taková kasační námitka, která vlastně napadá rozsudek krajského soudu ne proto, že by se odchýlil od právního názoru vyjádřeného v předchozím zrušujícím rozsudku Nejvyššího správního soudu, ale právě proto, že jej respektoval, je nicméně nepřijatelná ve smyslu výše citovaného ustanovení § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s.

[10] V první polovině kasační stížnosti se pak snaží stěžovatelé prokázat, proč pro ně měly zásadní povahu předmětné podklady týkající se inženýrských sítí, požárně bezpečnostního řešení a využívání místní pozemní komunikace stavebníkem, doplněné v rámci řízení o povolení stavby v rozhodné době. Nejvyšší správní soud ovšem nemůže přehlédnout, že v této části kasační stížnosti uvádějí tvrzení, která neuvedli ani v odvolání proti stavebnímu povolení, ani následně v žalobě, takže nemohla být samostatně součástí přezkumu krajského soudu. Uvedli je ovšem v části III svého vyjádření k předchozí kasační stížnosti žalovaného, takže zdejší soud je vzal v potaz při prvním kasačním přezkumu v této věci, takže ani těmito argumenty nevňásají stěžovatelé do kasačního přezkumu rozhodování krajského soudu v této věci argumenty, které by jejich kasační stížnost přenesly přes práh přípustnosti vymezený v § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s., upřesněný ve výše citované judikatuře. Jde totiž o námitku, kterou v předchozím řízení před zdejším soudem již uplatnili.

[11] Smyslem přípuštění toho, aby ve výjimečných případech byly přípuštěny i opakované kasační stížnosti, je dát stěžovatelům možnost, aby v takové opakované kasační stížnosti mohli uplatnit i ty kasační námitky, které nemohli uplatnit při předchozím kasačním přezkumu,

at' už v kasační stížnosti, pokud byli v postavení stěžovatelů, nebo ve vyjádření ke kasační stížnosti, pokud byli jinými účastníky řízení. Jinak řečeno, je smyslem rozšiřujícího výkladu ustanovení § 104 odst. 3 s. ř. s. dát možnost, aby v opakované kasační stížnosti zazněly argumenty, které v řízení o předchozí kasační stížnosti zaznít nemohly. V nyní posuzovaném případě ovšem stěžovatelé opakují v první polovině kasační stížnosti námitky, které již uplatnili ve svém vyjádření k předchozí kasační stížnosti žalovaného, a Nejvyšší správní soud je ve svém rozhodování zohlednil a uložil krajskému soudu, aby je zohlednil při následném novém projednání věci. Stěžovatelé v nynější kasační stížnosti již novou argumentaci v této oblasti nepřinášejí, zejména stále neuvádějí, jak se podklady, s nimiž nebyli v řádných lhůtách seznámeni, reálně dotýkají jejich práv a právem chráněných zájmů. V druhé polovině kasační stížnosti pak uplatňují námitky, které byly Nejvyšším správním soudem v jeho rozsudku ze dne 30. 6. 2009 jednoznačně vyvráceny.

[12] Nejvyššímu správnímu soudu proto nezbyvá, než kasační stížnost odmítnout podle § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s., neboť směřuje proti rozhodnutí, jímž krajský soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem, přičemž není opřena ani o tvrzení, že se krajský soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu, ani o námitky, které stěžovatelé nemohli uplatnit v předchozím řízení o kasační stížnosti žalovaného.

[13] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[14] Zároveň při odmítnutí jejich kasační stížnosti již není namístě rozhodovat o žádosti stěžovatelů o osvobození od soudního poplatku. Stěžovatelé totiž požádali podáním ze dne 5. 3. 2012 o osvobození od soudních poplatků, následně ovšem nezaslali zdejšímu soudu zpět vyplněné formuláře Potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech, které jim soud odeslal k vyplnění, a namísto toho soudní poplatky uhradili. O jejich žádosti o osvobození od soudních poplatků nebylo dosud rozhodnuto, ovšem vzhledem k tomu, že jejich kasační stížnost je odmítána, mají podle § 10 odst. 3 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, právo na vrácení soudního poplatku, neboť podle poslední věty tohoto ustanovení platí, že byl-li návrh na zahájení řízení před prvním jednáním odmítnut, soud vrátí z účtu soudu zaplacený poplatek. Za této situace již není namístě o jejich žádosti o osvobození od soudních poplatků samostatně rozhodovat a soudní poplatky jim budou z účtu Nejvyššího správního soudu vráceny.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. srpna 2012

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu